

Grønn Vekst: *Hva, Hvorfor og Hvordan?*

BI CENTER FOR
CLIMATE STRATEGY

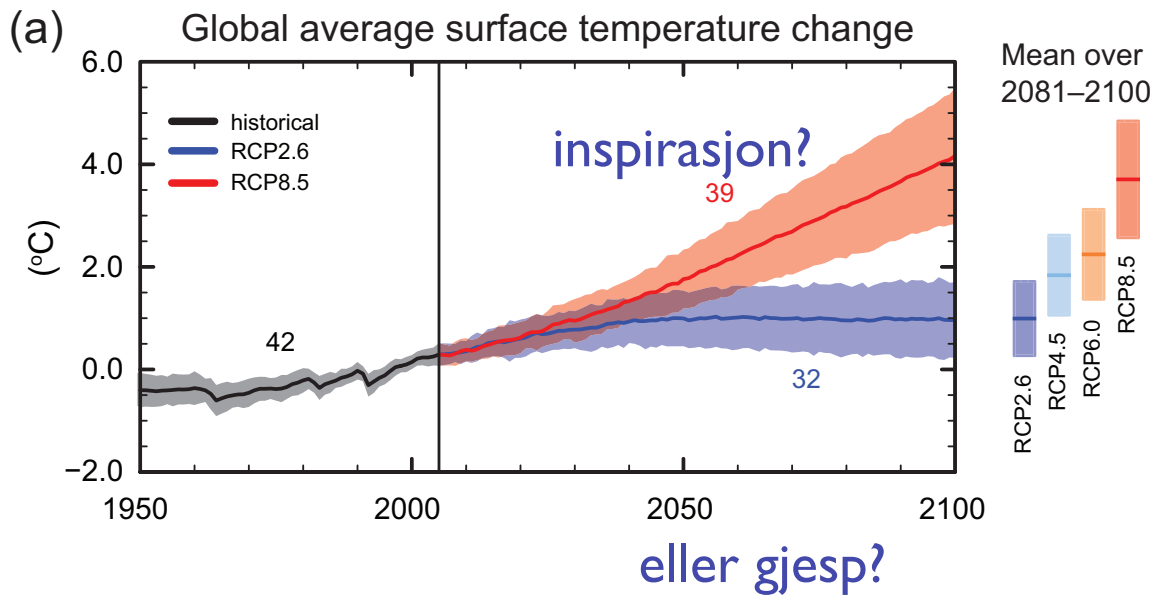
Miljøringen 3.Juni.2015
Per Espen Stoknes, twitter: @estoknes

Grønn Vekst

Oversikt

1. Hva er Grønn vekst - hva er det ikke?
2. Hva vil drive Grønn vekst mot 2030?
3. Hva er grønn-vasking og når er det grønt *nok*?

Klima utfordringen

Per Espen Stoknes, BI

Source: IPCC - AR5 3

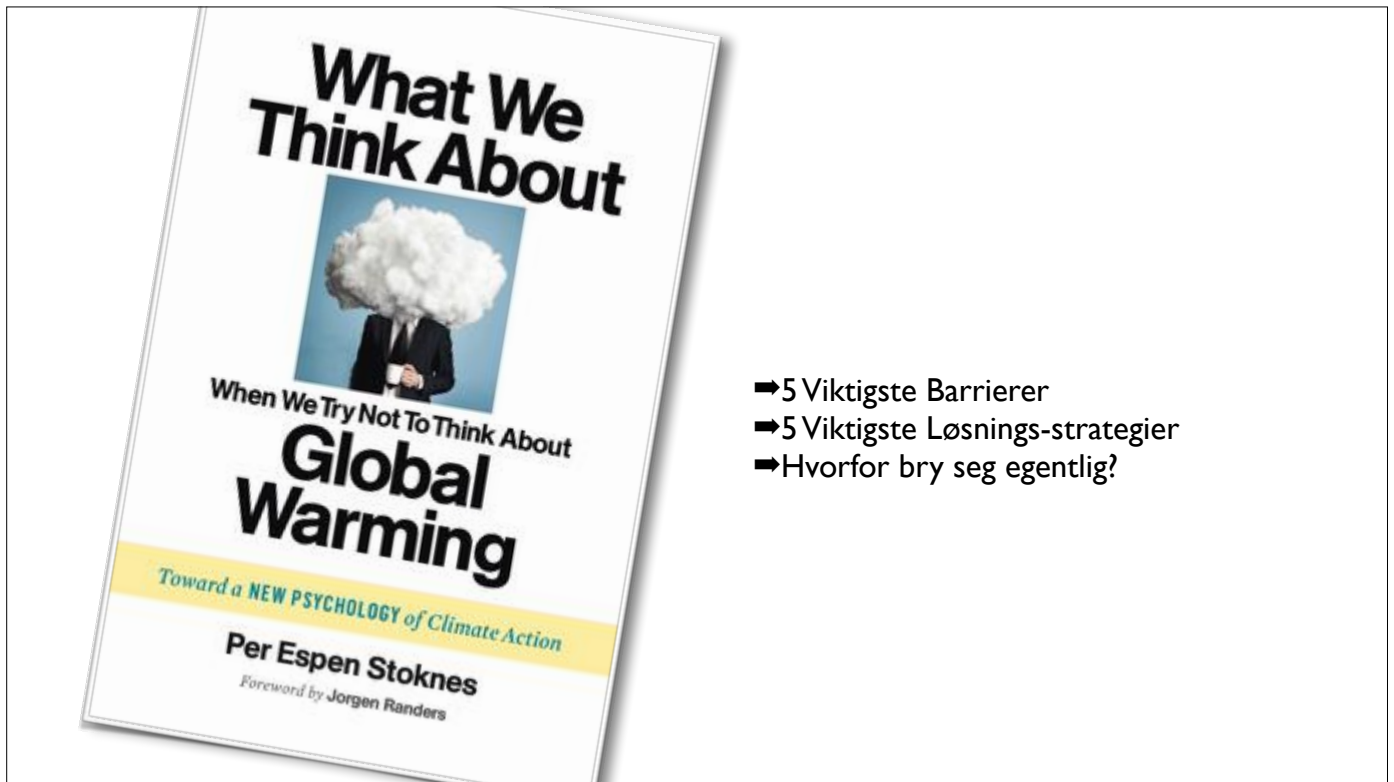
For mye dommedag?

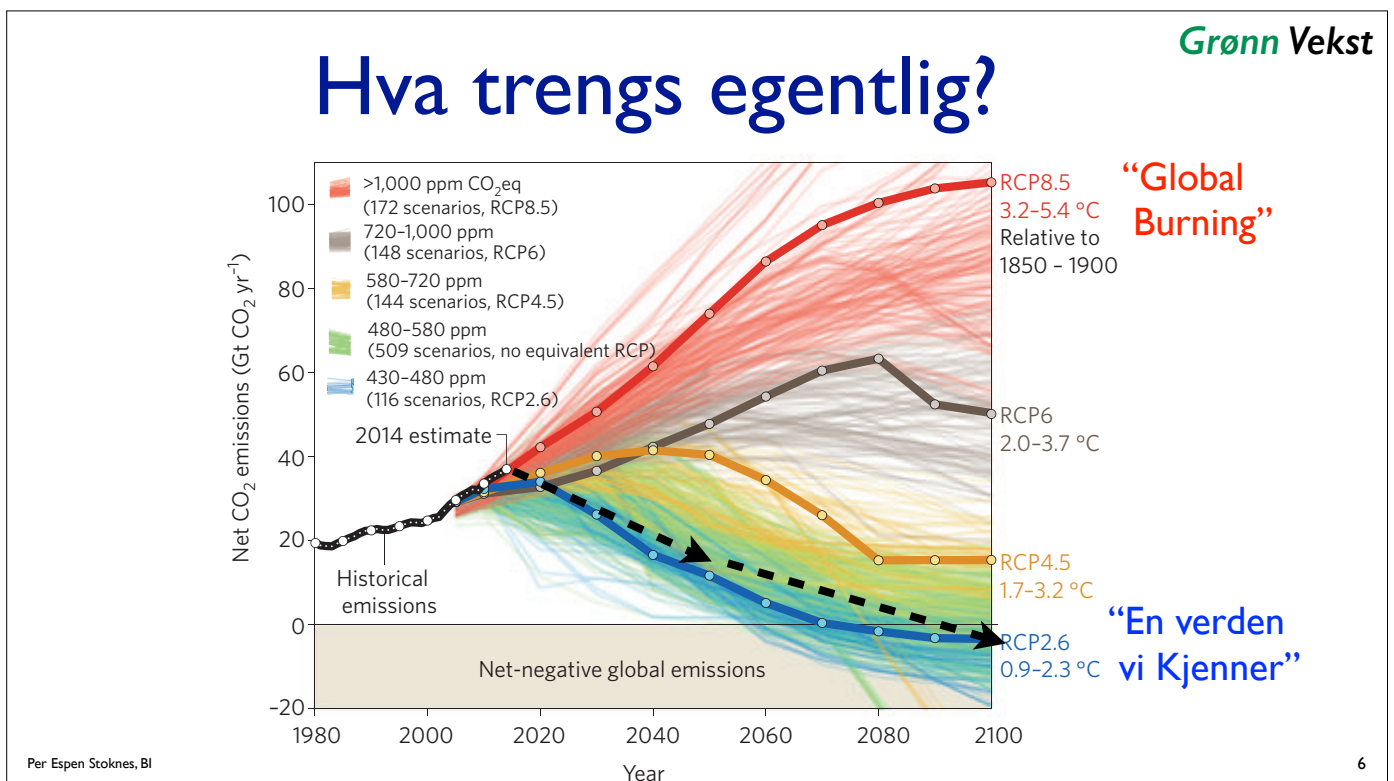
Katastrofe og tap-innramming
skaper hjelpesløshet & unngåelse

Per Espen Stoknes, BI

S. O'Neill and S. Nicholson-Cole, "Fear Won't Do It"
Science Communication, vol. 30, no. 3, pp. 355–379, Jan. 2009.

- ➔ 5 Viktigste Barrierer
- ➔ 5 Viktigste Løsnings-strategier
- ➔ Hvorfor bry seg egentlig?

Det trengs en
ny stor fortelling

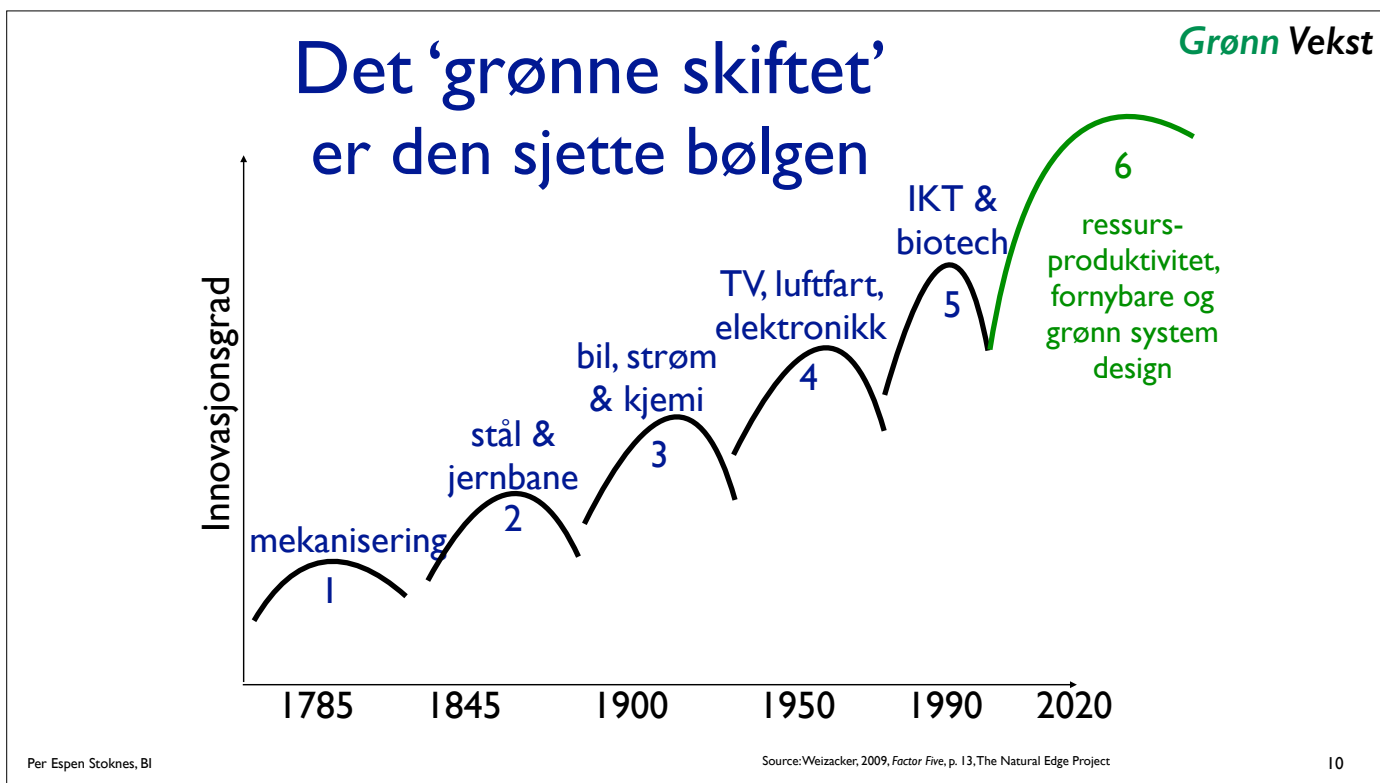

grønn vekst er smart!

Photo: Tim Allen

9

Fra arbeids produktivitet

Grønn Vekst

1750: "Gærningen" som mente arbeids-produktivitet x 200 var mulig, i spinning factory

Tilsvarende i transport 1850-1900

Idag kan vi hevde at ressurs-effektivitet x 10 eller x 100 er mulig til 2050! Blir latterliggjort?

til radikal ressurs-produktivitet

Per Espen Stoknes, BI

11

Hvorfor grønn vekst?

- Fordi det er lønnsomt
- Fordi det er mer langsiktig kostbart å ikke gjøre det
- Mer jobber (10X flere ift fossil kraft)
- Konkurrans-fortrinn business-business

Vestlige økonomier's ressursløsning:

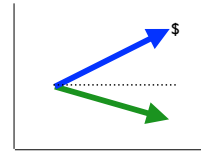
- Vi graver og høster materialer som tilsvarer 20 ganger hver persons vekt hver dag!
- 93% av ressurs-flyten blir borte, og kun 7% igjen i produkter som når sluttbruker
- 85% av produktene (målt i kg) blir avfall etter én eller ingen gangers bruk
- Kun 1 % av ressurs-massen blir igjen i varige produkter
- Kun 1/50 del av de varige produktene resirkuleres for ytterligere verdiskaping.
- Det betyr at våre vestlige økonomier er ca 99.98% avfallsgenererende / ineffektive
- Å korrigere denne ineffektiviteten er 21. århundres største business-mulighet!

Per Espen Stoknes, BI

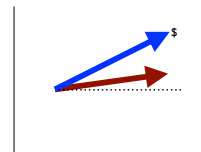
Source: Hawkens, Lovins, 2010, *Natural Capitalism*, p. xii 12

Hva er *grønn vekst*?

- “**Grønn vekst**” er økning i den type økonomisk verdiskaping som gir lavere samlede miljøbelastninger

- “**Brun vekst**” er produktivetsforbedringer hvor samlet miljøbelastning øker på tross av effektivisering

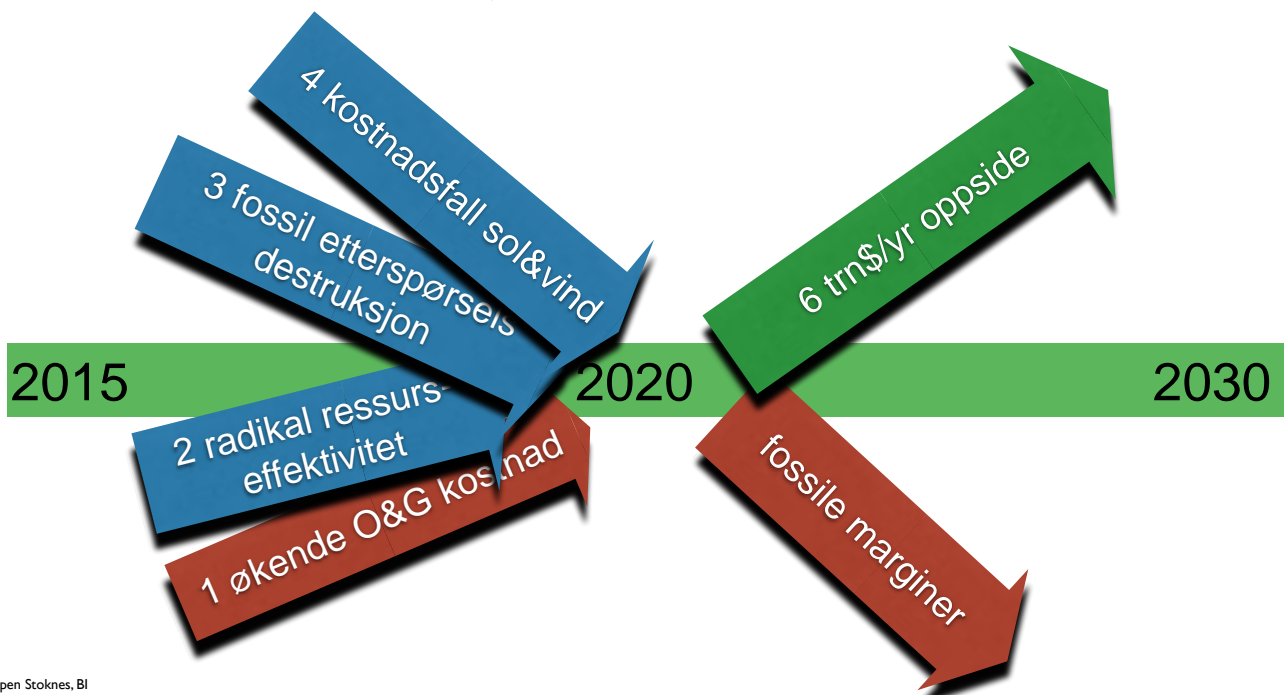
Oversikt

1. Hva er Grønn vekst - hva er det ikke?
2. Drivkrefter for Grønn vekst til 2030
3. Hva er grønn-vasking og når er det grønt *nok*?

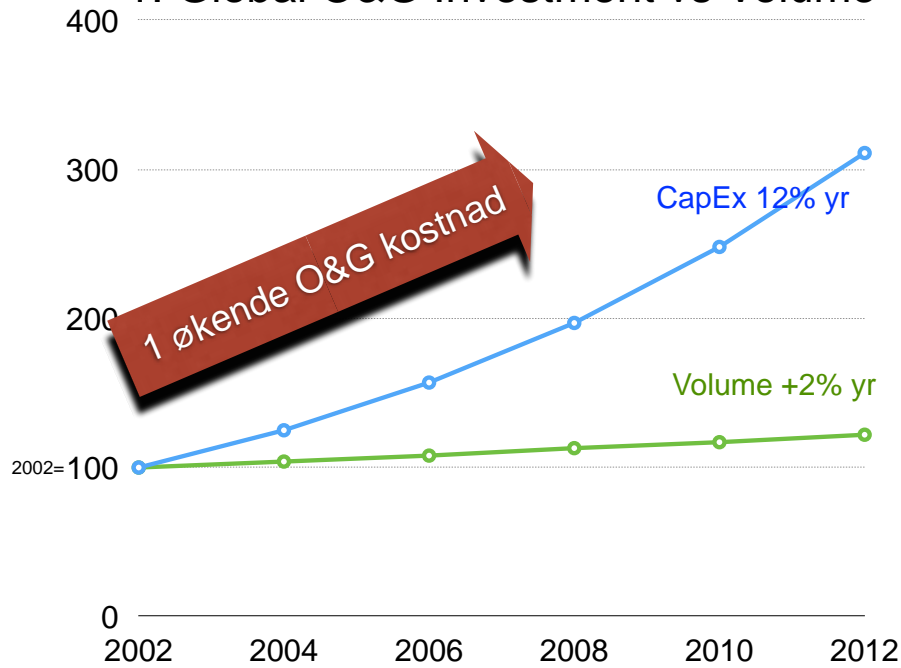
Drivkrefter Grønn vekst mot 2030

Grønn Vekst

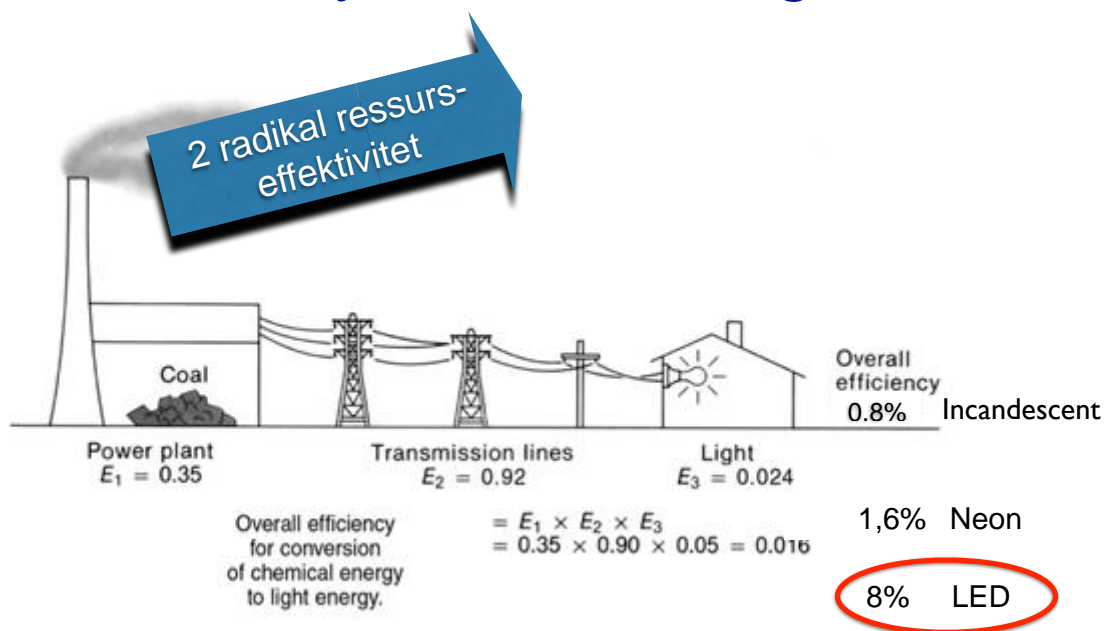
1. Global O&G Investment vs Volume

Per Espen Stoknes, BI

Source: Schlumberger, in Forbes: <http://www.forbes.com/sites/greatspeculations/2013/06/05/dangerous-times-as-energy-sources-get-costlier-to-extract/> 17

System re-design

Per Espen Stoknes, BI

<http://www.nae.edu/Publications/Bridge/EnergyEfficiency14874/ThePotentialofEnergyEfficiencyAnOverview.aspx>

2 radikal ressurs-effektivitet

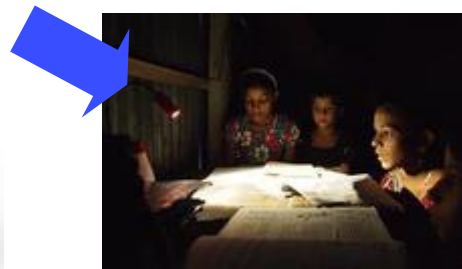
"A Liter of light"

Manilla: a Million Homes by 2015

2 radikal ressurs-effektivitet

Bright products

<http://www.bright-products.com/>

2 radikal ressurs-effektivitet

Light-catcher brings in daylight without temperature fluctuations or blinding spots. It switches off artificial light and thus provides real electricity savings.

Light-catcher

Per Espen Stoknes, BI

Bristolite Daylighting Systems

harnessing sunlight for energy savings

owth

Retail Sales

PG&E study reports substantially higher sales in daylit stores

1999- 2001 PG&E studied 73 California retail stores of which 24 were well daylit. The well daylit stores experienced 60% in energy savings versus the other stores.

However, the profit from increased sales was estimated at least 19 X and maybe 45 to 100 X more than the energy savings.

Increased Retail Sales

PG&E study identifies 40% sales increase

Per Espen Stoknes, BI

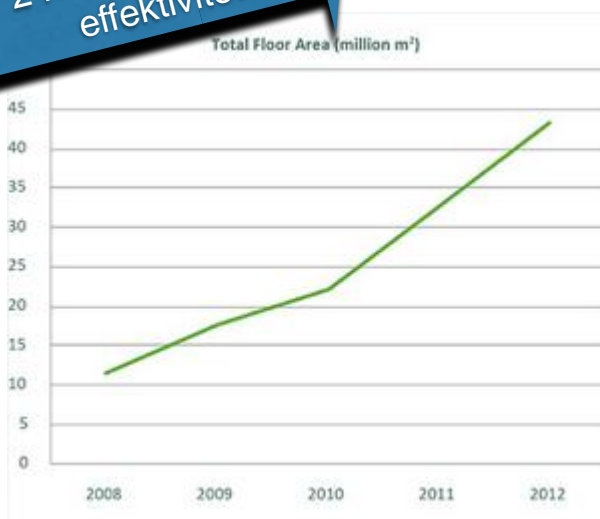

-20% reduksjon

smarte strøm-målere

BREEAM-bygg

2 radikal ressurs-effektivitet

Source: 'Supply, Demand and the Value of Green Buildings' Chegut A, Elnetov R, Koki N, published by the Royal Institution of Chartered Surveyors, March 2012.

Mat og landbruk

2 radikal ressurs-effektivitet

50% av all mat blir ikke spist

Source: FAO 2014 Food Waste Report

Eksempel: "Fresh-paper" med antibakterielle urter øker holdbarhet 3-4X

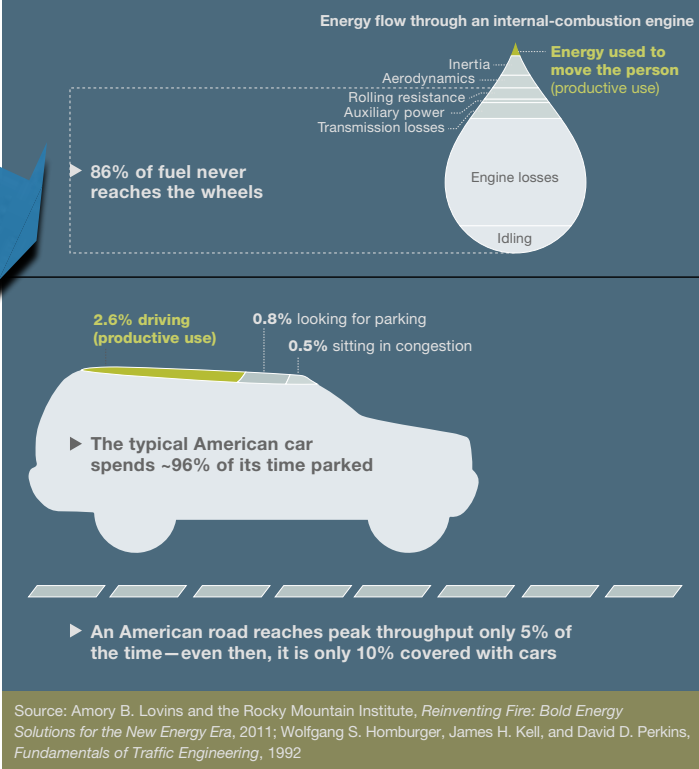

FreshPaper is a simple 5" x 5" sheet that can keep several pounds of produce fresh.

Source: Fenugreen

3. fossil etterspørsels destruksjon

Biler: ineffektive & lite utnyttet

3. fossil etterspørsels destruksjon

Revolusjonen:

BMW i3, 2013: Lett-vektsbil i karbonfiber/alu

Reduksjon av fossilt drivstoff:

- Gjennomsnittlig bil-park idag: 0.8 l/mil
- Reduser behovet for bil-kjøring
- Moderne hybrider: 0.4 l/mil
- Halvering vekten på bilen: 0.2 l/mil
- Bruk 85% 3.gen biodrivstoff: 0.03 l/mil fossilt
- *Samtidig*: erstatt med el-biler eller hydrogen fra null-utslipps energikilder

0.8 → 0.03 fossilt
= 96% reduksjon
= Faktor 25!

3. fossil etterspørsels destruksjon

355+ mill
e-bikes & e-scooters

Source: IRENA, 2014, *ReMap 2030*

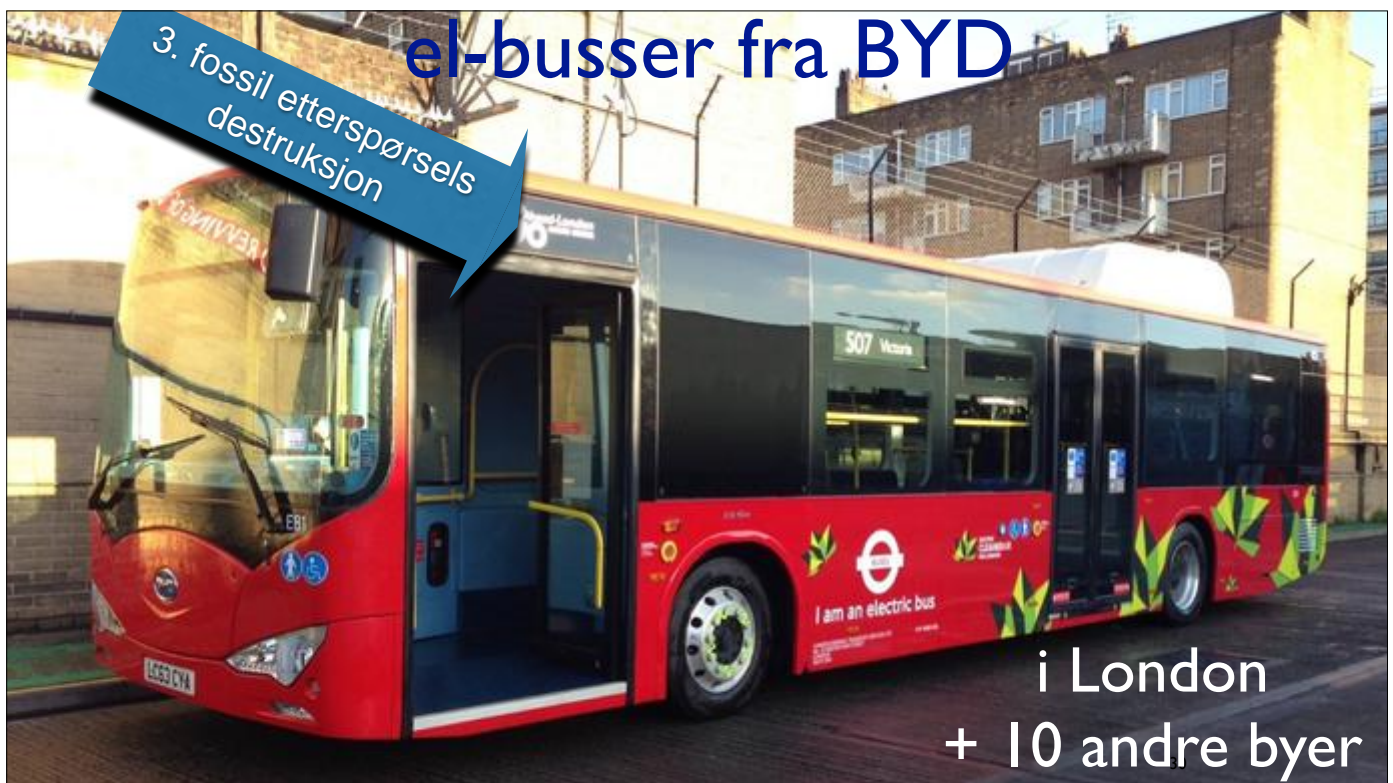
Elektrisk rickshaw

3. fossil etterspørsels
destruksjon

el-busser fra BYD

3. fossil etterspørsels
destruksjon

i London
+ 10 andre byer

3. fossil etterspørsels
destruksjon

Verdens første* rehab pluss hus kontorbygg

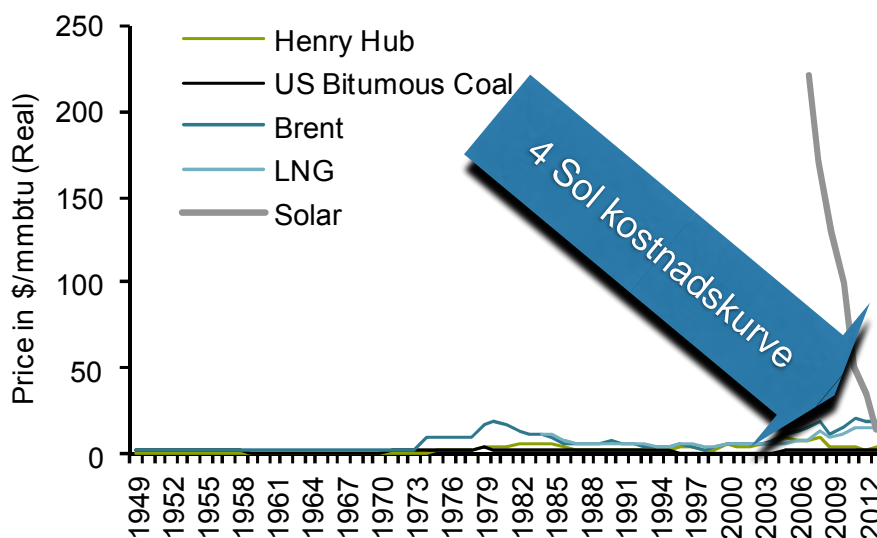
Powerhouse Sandvika, 6500 m²

- rebuilt to passive house standard
- reuse of materials such as glass in interior design
- daylight, LED-lighting og control systems interior
- solar heating and heat pumps; no power needed for heating
- solar panels of 1556 m² efficiency of 21%, generates 229 MWh_{el}/år

Per Espen Stoknes, BI

* Sources: www.su.no, <http://kjobobloggskanska.no/>, <http://powerhouse.no/en/kjobo-eng> ³¹

Svært bratt sol-kurve

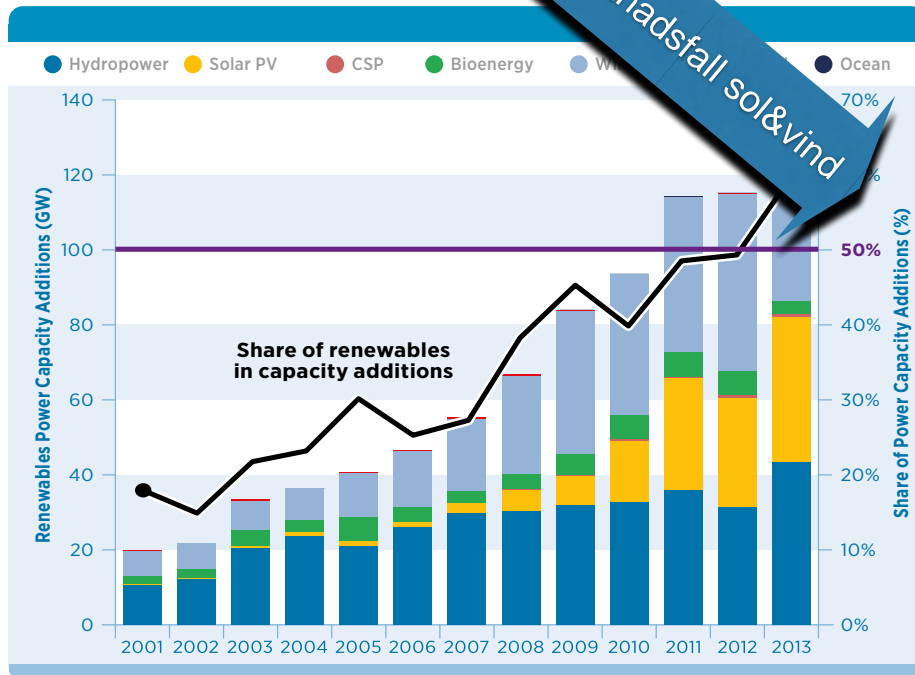
Per Espen Stoknes, BI

BernsteinResearch, Apr 2014, "Equal&Opposite If Solar Wins, Who Loses?"

32

Figure 5: Annual renewables capacity addition by technology (GW)

Per Espen Stoknes, BI

Source: IRENA database

Bygge grønne byer

Innen 2030 må

90 trillion US\$

investeres i urban infrastruktur, energi og landbruk/areal

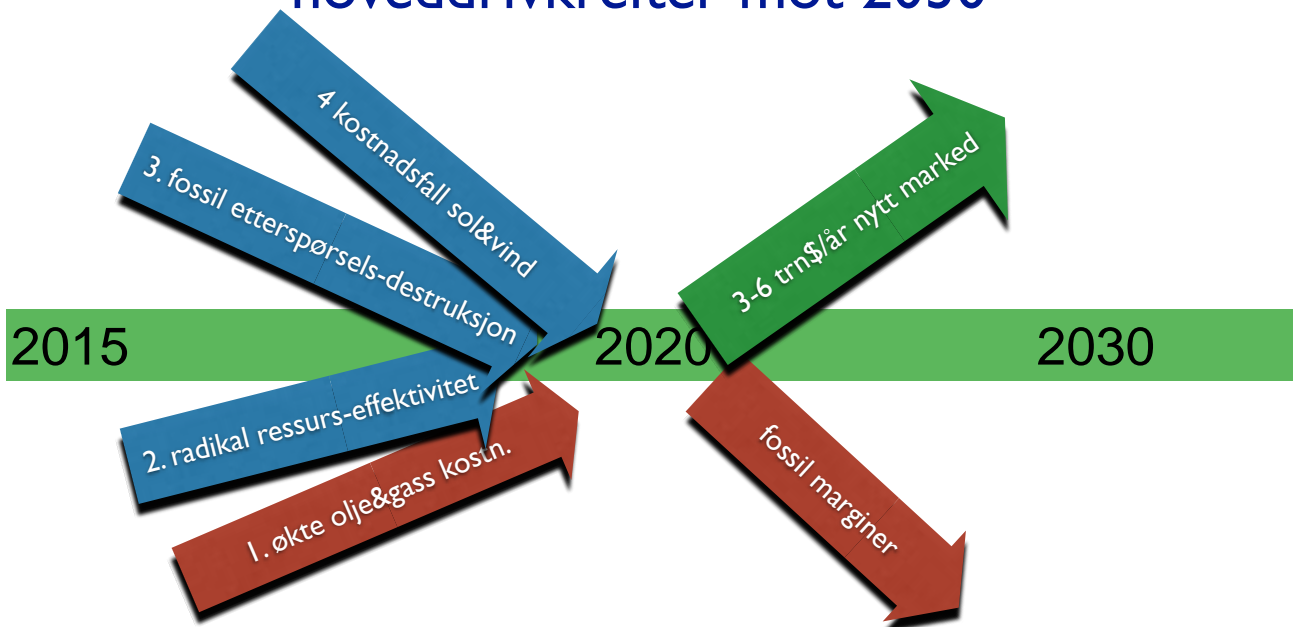
ca 6000 mrd USD/år

Per Espen Stoknes, BI

Source: The New Climate Economy Report, 2014

hoveddrivkrefter mot 2030

“Biggest business opportunity”

- Businesses that can deliver dramatic resource-productivity improvements at scale will become the great companies of the 21st century
- However, success requires new approaches to management.

McKinsey v/ Heck & Rogers, 2014

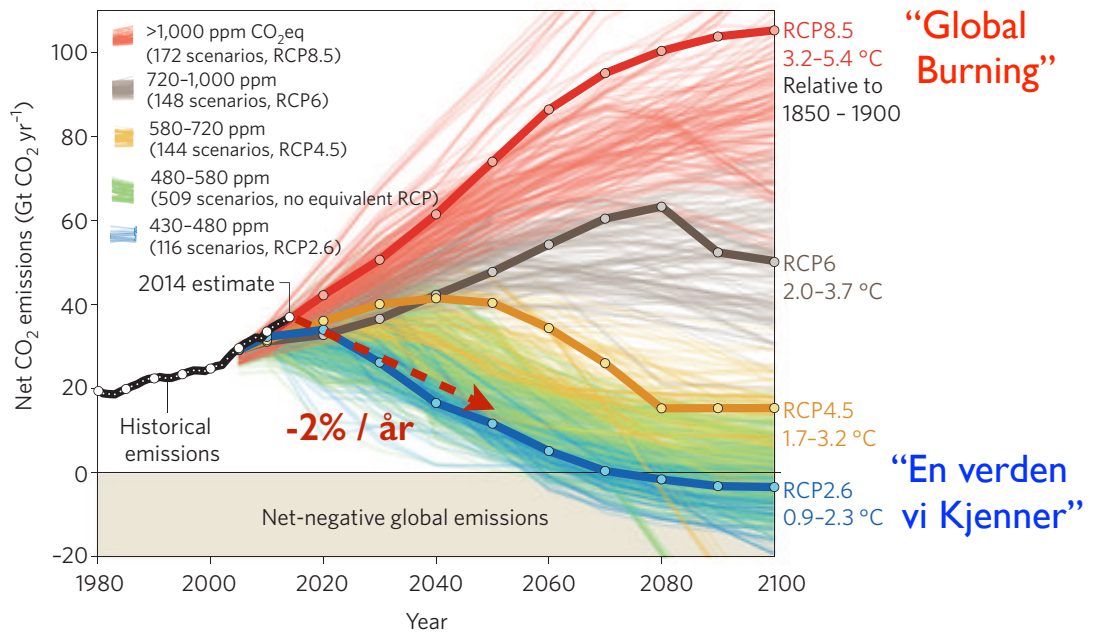

Oversikt

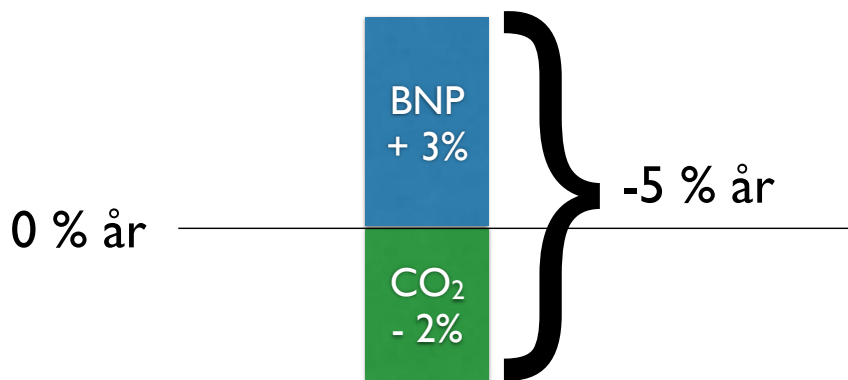
1. Hva er grønn vekst - hva er det ikke?
2. Drivkrefter for Grønn vekst til 2030
3. Strategier og kriterier: Hva er grønn-vasking og når er det grønt *nok*?

så ...
hva er grønt *nok*?

Hva trengs egentlig?

mens global BNP vokser X 3

gjennomsnitt årlig endring 2015-2050

“GEVA”-indikatoren:

Greenhousegas Emissions (Scope I)

Value Added (≈ “EBITDA”+lønn)

gir et skille på hva som er
grønt nok: -5% per år

[1] J. Randers, “Greenhouse gas emissions per unit of value added (‘GEVA’) — A corporate guide to voluntary climate action,” Energy Policy, vol. 48, pp. 46–55, Sep. 2012.

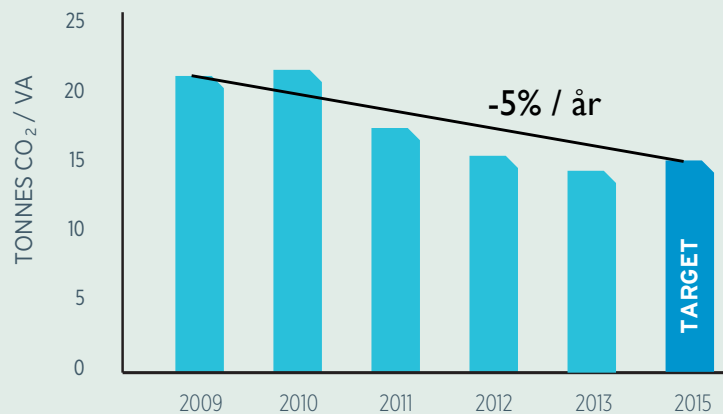
Er virksomheten din en
del av løsningen (>5% år)?

eller en del av problemet (<5% år)?

Eksempel: TOMRA

Greenhouse Gas Emissions from Operations per unit of value added*

Per Espen Stoknes, BI

Source: Tomra Corporate Responsibility report, 2013

43

Konklusjoner

1. Økt økonomisk verdiskaping med mindre miljøbelastninger er mulig og lønnsomt.
2. Sterke drivkrefter for grønn vekst mot 2030
3. Det trengs klare indikatorer (som GEVA) for å skille grønnvask fra reelt.
4. Alle sluttbruker sektorer har lønnsomt potensiale for >80% forbedring i retning grønn vekst (Faktor 5)

Per Espen Stoknes, BI

44

Lære mer om Grønn Vekst?

mer info: www.bi.no/grve

følg på twitter: [@estoknes](https://twitter.com/estoknes)

